

ІНВЕСТИЦІЙНА СКЛАДОВА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗМІН ТА ЕВОЛЮЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Започаткування діяльності підприємств є вже само по собі реалізацією цільового інвестиційного проекту. Процес функціонування підприємства супроводжується постійними змінами як еволюційного так і біфуркаційного характеру. Протягом свого життєвого циклу підприємство прагне еволюціонувати відповідно до своїх стратегічних планів діяльності, які зазвичай містять складову розвитку, а не лише зростання. Забезпечення і розвитку і зростання підприємства можливе за умови здійснення ним інвестиційних проектів. Слід зазначити, що для забезпечення розвитку підприємства є цілий арсенал управлінських технологій [1]. Але саме використання проектного підходу є тут найуживанішим, найефективнішим та незамінним. Практично застосування більшості управлінських технологій розвитку передбачає паралельне використання інвестиційної проектної складової.

Інвестиційна складова в управлінні розвитком [2] та в забезпеченні саме еволюційного розвитку підприємства має свою специфіку і пов'язана вона з багатьма чинниками, серед яких одним з найвпливовіших є орієнтація на стадію життєвого циклу підприємства. Саме врахування цього підходу дає можливість підприємствам забезпечити стабільний еволюційний розвиток не зазнаючи часто руйнівних біфуркаційних змін.

На різних етапах життєвого циклу підприємство матиме певні особливості в інвестуванні свого розвитку.

На стадії "Зародження" та "Становлення" зміни та процеси розвитку мають інтенсивний характер і представляють практично започаткування бізнесу, деколи можуть бути наявні риси стартапу. Інвестування підпорядковуватиметься загальній стратегії зростання з дуже високою інноваційною складовою. Це буде початок реалізації інвестиційного проекту зі створення нового бізнесу, що характеризуватиметься конкурентною наступальною інвестиційною стратегією, орієнтованою на галузеву та регіональну концентрацію.

Помірно інтенсивний характер змін та процесів розвитку на етапі "Зростання" забезпечується інвестиційними проектами, що

практично підтримують започаткування перших етапів і спрямовані на зростання. При цьому реалізація інвестиційних проєктів буде відбуватись переважно в межах інвестиційної стратегії, яку можна охарактеризувати як конкурентну та наступальну, орієнтовану на галузеву та регіональну концентрацію, але з елементами переходу до галузевої та регіональної диверсифікації. Останнє вимагає часто започаткування та здійснення нових інвестиційних проєктів.

Помірний характер змін та процесів розвитку на етапі "Зрілості" звужує інвестування до підтримання, реструктуризації та оновлення діяльності. Започаткування та здійснення проєктного інвестування відбуватиметься в рамках конкурентної та портфельної інвестиційної стратегії з рисами поєднання наступальної та захисної, а також підтримання галузевої та регіональної диверсифікації.

На етапі "Старіння" зміни та розвиток практично відсутні, інвестиційна діяльність явно звужується, інвестиційна стратегія є захисною та спрямована на підтримку стратегій попереднього етапу. Інвестиційні проєкти можливі в напрямку стабілізації окремих видів діяльності, оскільки паралельно вже відбувається скорочення діяльності чи ліквідація бізнесу окремих підрозділів. На етапі "Старіння", а деколи й дещо раніше, підприємство прагне перейти до стадії "Відродження", яка має певні схожі риси з першими стадіями "Зародження" та "Становлення". Це мають бути інтенсивні зміни, сутність яких полягає в започаткуванні нового бізнесу або щонайменше в диверсифікації попереднього бізнесу, можлива реалізація стартапу. Інвестиційні процеси будуть спрямовані на оновлення, реструктуризацію, перепрофілювання, реінжиніринг.

Отже, інвестиційна складова в забезпеченні змін та еволюційного розвитку підприємства є не лише суттєвою, але й такою, на основі якої лише можливо здійснити еволюційний розвиток та відродження бізнес-процесів.

Література

1. Верба В.А. Еволюція управлінських технологій як віддзеркалення проблематики та завдань розвитку підприємств. *Стратегія економічного розвитку України. № 34 (2014)*. С.148-156.
2. Приб К.А. Інвестиційна складова управління розвитком підприємства. *Інтелект XXI. № 1. 2015*. С. 77-85. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/int XXI 2015 1 12>.